

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMÉGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben.			
Egy évre . . .	10 kor. — fill.	Egy évre . . .	10 kor. — fill.
Fél évre . . .	5 . . .	Fél évre . . .	5 . . .
Negyed évre . . .	2 . . . 50	Negyed évre . . .	2 . . . 50
Egy óra . . .	1 . . .	Egy óra . . .	1 . . . 70
Egyesszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **Hj. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Szózat a nemzethez!

A függetlenségi és 48-as párt kiáltványa.

Pártunk nagy küzdelemmel visszaverte a nemzet ellen intézett támadást. A nemzethez, mint minden alkotmányos erőkutforrásához fordultunk a harc kezdetén. A nemzethez fordulunk most is, mikor harcunk nevezetes forduló pontjához jutottunk. A katonai hatalom megakarta sarczolni a nemzetet. Új és nagy véradót követelt, amivel nagyobb pénzadó is járt. A hadsereg létszámát negyedrésszel emelni akarta egyszerre; a honnan eddig száz magyar embert vitt el katonának, onnan százhuszonkettőt akart elvinni ezentúl. Az óriási vér és pénzadó emelését éppen abban az évben akarta a nemzetre róni, mikor az ország népe legszegényebb, sőt több megyében az inséggel küzd. Az ország, máris aránytalanul áldoz arra a hadseregre, amely nem magyar, nyelvében, szellemében, jelvényeiben idegen. Pártunk a megdöbbentő sarczolási kísérlettel szembe szállott. Követeltük, hogy a létszámemelést tárgyzó javaslatot vegyék le a napirendről. Követeltük, hogy addig is, míg az önálló magyar hadsereg felállítását kivívjuk, az alkotmányos nemzeti jogok érvényesüljenek a létező hadseregben, úgy hogy a magyar nyelv, a magyar állam jelvényei elfoglalják törvényt szerint megillető helyüket. A tisztikar ketté választassék. A tényleges szolgálati idő, a nemzet erejének kellő kimelésével két évre szállíttassék. Legyen magyar a katonai nevelés és a katonai igazságszolgáltatás. Követeltük most ezeket, midőn a nemzettől több katonát kívántak. A katonai hatalom túlköveteléseiivel szembe állítottuk a nemzet jogos és törvényben gyökeredző követeléseit, melyekért küzdöttünk a múltban, küzdeni fogunk a jövőben. A harcmódot a helyzethez alkalmaztuk mindig és fogjuk alkalmazni a jövőben is. Midőn követeléseink egyikét elértük, a legnehezebb harcok után és az alkotmány súlyos rázkódtatásával, nem szegezhetjük neki azonnal a törvényes állapotnak a másik követelést. A katonai hatalom visszavonult és így küzdelmünk egyik célját elértük. Győzelmünket hirdetik a tények. A nemzeti öserő kibontakozott békőiből. A hazafias érzések egy magasztos nemzeti törekvésben összeforrtak. Megacézózkodott az ellentállási akarat. Életre kelt és erőteljes alakot öltött a megfontolással párosultnemzeti elszántság.

A kormány, mely nemzeti törekvéseinknek merészen ellenállt, megbukott, és pedig azért, mert sürgősebbnek találta a katonai teher emelését, mint az ország minden más legéletbevágóbb terheinek kielégítését. A csálhatatlannak hirdetett többségi akarat megdőlt, mert nem volt összhangban a nemzet igazi akaratával. A nemzet igazsága előtt a katonai hatalom meghátrált, s a katonai hajthatatlanságnak személyesítője, megbukott. Pártunk a támadás visszaverése után tovább küzd eszményeiért; s ezek közt az önálló magyar hadseregért. Addig is, míg ezt kivívhatjuk, teljes erőnkkel törekszünk meghiusítani fennálló törvényeink nemzetellenes alkalmazását. A véderő szervezeti törvény érvénye lejárt. Új rendezésnek nézünk elébe. A nemzet megnyilvánult erejében bizva, készen várjuk a katonai hatalom állásfoglalását. Erős, öntudatos pártunk teljes ellentállását fogja magával szemben találni, ha elzárkózik az elől az igazság elől, hogy a nemzet véradóját és annak mértékét törvényszerűleg maga a nemzet határozza meg és hogy a fokozott véradóval szemben állanak a fokozott nemzeti feltételek. Legyen meg minden napnak a maga feladata. Számunkra még nem jött el az a nap, melyet a teremtő pihenésre szánt. Győztünk ma, küzdeni fogunk holnap és mindig, míg ismét győzni fogunk hazánk, elveink és a magyarok Istene nevében! A megkísérelt támadást visszaverve, kiragadtuk az országot a törvényen kívüli állapotból és olyan súlyos anyagi károktól óvtuk meg, amelyeket több száz millió sem fizethetne meg. Itt állunk a nemzet előtt, levett kalappal, de fölemelt fővel, tiszta lelkiismerettel, forró honszerelemmel. Itéljen felettünk a nemzet, melynek boldogságáért élünk és halunk!

Az országos függetlenségi és 48-as párt nevében és megbízásából

Kossuth Ferencz s. k. elnök.

Lapunk mai száma 10 oldalra terjed.

Debreczen fejlődése.

Örömmel vettük hírét a város vezetőségének nagyarányu munkaprogramjáról a jövőre nézve; ama tervezetből, melyet polgármesterünk a főjegyző és főszámvevővel együttesen gondos körültekintéssel kidolgozva terjesztett a tanács, illetve először a „Debreczen“ utján a nagyközönség elé.

Nem állhatunk ellent ama váagnak, hogy visszapillantást vetve a multa elismeréssel ne adózzunk a vezetőségnek. Debreczen városának jó csillagzata mindenkor olyan férfiakat vezérelt elére, kik korszakuk irányító eszméit és kívánalmait, mérlegelve higgadt megfontolt ésszel munkáltak kiépítésén, kifejlesztésén, ezért lett nagy, ezért erős, ezért hatalmas a debreczeni civilizáció.

Mindenkor önmagára utalva, erős, törhetetlen nyakas hazafias magyarságával mi másnak is köszönhetné ezt mint polgársága ősi puritán erényeinek a takarékoságnak és igénytelenségnek családjában és határtalan bőkezűségének a város háztartásában.

Mintha e város talajában es levegőjében rejlenék valamely csodás hatás nem csak a törzs polgárságot, de mindenkit aki itt él át és át hatja ama tudat, hogy e városnak nagynak hatalmasnak kell lennie, mert e város vezérlő csillaga hazánk szintizta magyarságának, kulturális, közgazdasági, politikai terén egyaránt.

Mi másra is támaszkodnék és támaszkodhatnék városunk és kell e biztosabb támasz ennél; midőn arról van szó, hogy a huszadik század elején ismét egy lépést haladjon minden téren lakosságának javára és

hasznára minden igaz magyar őszinte öröme.

Gondviselészerű csillagzata e városnak tömörítette a közelmultban is akként jobbait, hogy egy már elavult, korhadt rendszert megdöntve egészséges érzékkel oly férfiakat emeljen elére, kikben valamennyi dicső polgári erények harmonikus összhangban egyesülnek.

Nem akarunk, mert nem szokásunk igaztalannak lenni a megdöntött rendszerrel szemben sem, mert bármennyi téves, káros alkotását nyögjük is; volt fejtől sem tagadható el eleinte erélyes tevékenysége, majd lanyha akadékoskodó, de azért becsületos jóakarata és ragaszkodó hűsége városunkhoz.

Azok, kik az új rendszerért küzdöttek, jóleső meglepéssel mondjuk ezt, — fenn hirdethetik választásuk helyességét.

Ime e hatalmas nagyarányu munka programból nemcsak egy szebb, nagyobb dicsőbb jövője tekint felénk városunknak, hanem teljes, tökéletes megsemmisítő kritikája ellenfeleink minden hamis érvei és kételkedő bizalmatlanságának.

A jól végzett munka jóleső érzetében büszkén valljuk magunkénak őt a polgárnagyot és derék munkatársait, de magunkéva tesszük és harcra készen állunk, városunk kulturális, közegészségi, köztisztasági és közgazdasági fejlesztésére kiépítésére benyújtott tervezetért is.

Megakarjuk és megfogjuk valósítani azt mert a mi erősségünk volt a multban az legyen ma is, hogy haladunk a korral. Egy

ujjabb század küszöbén állva letesszük alapkövét a nagyarányu fejlődésnek, a tervezett nagykölcson engedélyezésével.

Régi, már nehezen nél ülözött magunk és utódaink jóvolta és boldogítására már már nélkülözhetlen követelmények kielégítéséről, részben pedig már meglevő intézmények a követelményeknek megfelelő bővítéséről van szó.

Megnyugtatóssal is tehetjük ezt ma, mert nem kell félnünk, hogy a hatalmi tényezők befolyása elvonná ez összegeket rendeltetésüktől; mert volt szeretve tisztelt pártvezérünk örökös e fölött és a hatalom képviselője Puky főispán is debreczeni magyar szivvel velünk érez.

Meg kell ragadnunk az alkalmat e műveletre, mert a pénzpiac mai kedvező helyzete ritkán ismétlődik és mert az általános üzleti pangás, munkátlanság és keresetnélküliség is arra készíti a várost, hogy ily beruházásokkal most siessen segítségére a népnek. Mert tudnivaló, hogy 6—8 milliós munkába fektetése a városnak valamennyi munkásosztályát felsegíti, napszámos, kézműves, kereskedő stb. egyaránt keresethez jut.

Végül meg kell tennünk azért is, mert a fenti okból ez most a város polgárainak külön megterhelésével nem jár, mivel a drága régi kölcsönöknek új olcsó hosszabb lejáratu kölcsönökké való átconvertálása fedezi a többletnek is törlesztéses kamatját.

Örömmel, bizalommal fogadjuk tehát polgármesterünk és tanácsunk tervezetét.

Óh te éden...

Óh te éden, óh mennyország!
Óh független Magyarország!
Mikor látjuk meg kapudat,
Mikor érünk oda hozzád?

Négyszáz éve hogy óhajtunk,
Négyszáz éve hogy sóhajtunk;
S meddig tart ez, meddig még így?
Szomorú azt felgondolnunk.

Lám azóta minden nemzet,
Lám elérte már e mennyet,
S mentsvárából büszkélkedve,
Diadalmi zászlót lenget.

Óh ha mi is, — bárha kegyként,
Bárha későn, — megérhetnénk:
Vándorsarunk hogy megoldnánk,
Vándorbotunk hogy letennénk!

Óh te éden, óh mennyország!
Óh független Magyarország!
Tudom én jól, — szivem sugja —
Nem érünk mi soha hozzád!

— i — s.

Nagy Zsuzsánna.

Irta: Ujlaki Antal.

A társaságban, éjfél tájban, már a második rumos teánál a szerelmet tárgyalták mindenféle variációban. Mindenkin volt valami különös története és égett a vágytól, hogy mihamarább elmondhassa s így reáirányuljon főképen a szép asszonyok

figyelme. Mert éjfél tájban sajátságosan hatnak a csodás szerelmi történetek. Az asszonyok szeme reámered az elbeszélőre, a kinek minden szava bevésődik az ilyenkor már bágyadt lelkekbe. (Ilyenkor legjobb hamarosan elzihelődni az asszonnyal.) És minél figyelmesebben hallgat az asszonynép annál bátrabb, sőt szemtelenebb a férfi. Éjfél után már szabad szerelemről beszélgetnek. Ki eskette meg az ő idők szerelmes párait? Senki. És imhol itt vagyunk. Egy egy erkölcsi nihilista hang vegyült a vitába. Minek a pap? Minek a ceremónia, Változtathat az valamit az érzéseken? A kit nem szeretünk ma, nem szeretjük holnap sem az esküvő után, a kit pedig szeretünk, szeretjük mindenféle viszonyok között. A mennyi erkölcsi erő rejlik ebben a szeretésben, ugyanannyi erkölcselenség is van benne.

Ha a pár szereti egymást, akkor rendben van minden, de ha nem szereti egymást, akkor a házasság bűnös viszony, mely sirig tartó hazugságon alapszik.

Éjfél után jól esik bolondokat beszélni, de a társaság egyik másik filozófusát mégis fölgerjesztették ezek a nézetek és szenvedélyesen vitattak, hogy a házasságkötésnél a szertartás elengedhetetlen szükség. Ha nem szükséges Péteréknek, a Pálok ezreinek érdekében hódolniok kell a szokásnak. Becsületből, emberszeretéből. E nézetek védelmére az asztalfőn ülő havas fejű fiskális elmondta a következő esetet.

„Pár év előtt gyakorló ügyvéd koromban volt egy peresomóm Nagy Zsuzsánna contra Faragó János. Nagy Zsuzsánna jóval

tul volt a bimbókoron, úgy a harminczhatodik tavaszban jarkálhatott már, Faragó Jánosra pedig, mint a hogy ő maga állította, negyvenegy esztendeje sütött már rá az Isten napja.

Az asszony mosonő volt, az ember pedig favágó. Ugy kerültek össze, hogy az ember meleg étel után vágyott s azt is restelte, hogy nincs, ki mosson rá, az asszonynak meg az volt a vágya, ha találna valakire, a ki segítene neki kenyeret keresni. Nagy Zsuzsánának ugyanis két kis leánykája iskolásorban volt s mivel állítólag urivér volt bennük, „mást“ szeretett volna belőlük nevelni, minthogy anyjok véleménye szerint nem mosonőnek születtek. A mikor tehát embert vett maga mellé, nem kedvtelésből cselekedte ezt, nem Faragó Jánosért, hanem gyermekeiért kötötte meg a viszonyt. Restelkedett is egy kicsit a dolgon. Mert azelőtt özvegyasszony létére mindenféle tisztességben részesült a szomszédok részéről és most ime ő rá is ujjal mutatnak, ő róla is elmondják, hogy olyan emberrel állott össze, a kitől nem várhatni jót, mert a hites asszonyát is elkergette.

Faragó kedvében járt az asszonynak, a mint mondani szokták még a csillagot is majd lehuzta volna érte az égről. Minden keresményét hazahordta az asszonynak. Kevészet dohányzott és nem ivott. Az asszony két leányát pedig szerette, mondhatni becézte. Faragó nekik játékot, apró edényeket, kanalakat s kis kerek széket, télen pedig szánkát. A leányok ragaszkodtak is hozzá, mint a tulajdon édes apjukhoz.

Egy napon Nagy Zsuzsánna szomorúan

A czimkórságról.

Debreczen, jun. 27.

Korunk számos helyes iránya és ferdeségei között legnagyobb tért hódított magának — a divat után — a czimkórság. S ez a betegség a társadalom minden részében már annyira állandó tanyát ütött, hogy annak kiirtására még csak gondolni sem lehet. Pedig hány ezer ember és család esett eddig áldozatul ezen aristokratikus utanzással szerzett betegségnek?! S mily temérdek tisztességes uton összegyűjtött és öröklött vagyon lett az elkallódás biztos veszélyének oda dobva azért a czimért, a mi csak arra alkalmas, hogy a hűségöt nevelje, a nemes czélok iránti törekvést és érzelmet elszibassza s hogy az embereket a nagyravágyás hóbortjaira s a feltűzési vágyak fejlesztésére ösztönözze. Az 50 es években az erdélyi részeken csak szórványosan lehetett észlelni ezt a nevetséges kórtünetet s ma már ezen infúziós betegség csaknem mindenütt felütötte állandó tanyáját, a hol ezeknek romboló hatását csak azok nem akarják látni, kik hajlamuknál fogva ráléptek azon vobzó podiumra, a melyen „Thaliá“-ékhoz hasonló hűséggel és csalhatatlannak látszó igaz alakitással tudják egy ideig utánozni azt a mesterséget, amire predestinálva nem voltak s nincsenek.

S vajjon mi a végeredmény? A tapasztalható izgatóság hatása csak gyorsan lecsillapul, a függöny előtte legördül s a czimkóros beteg várja, hogy a jelenet megismétlődjék. S ez így megy tovább-tovább míg egyszer a szereplő előtt a függöny végleg legördül, mert anyagi ereje teljesen kimerült s a társadalom podiumán több helye nincs. Ezután következik egy adag lenézés, megvetés, guny és még — valami . . .

A czimek és czimzések iránt általános-

jött haza. A szemét vörösre sirta és csak sok fakgatásra mondta el, hogy mi a baja, hogy a mosókonyhában összepörölt egy asszonnyal és ez a szemébe vágta:

— Czoki az ilyen asszonynak, a kibagóhiten él. Hiába hivatkozott arra, hites ura volt, akitől két jó gyermek származott, az asszony egyre szórta felé a gorombaságokat. A szégyen most égeti a lelkét. A két gyermeke nem tudja megvigasztalni. Látni nem akarja őket, mert csak azt juttatják eszébe, hogy szégyent hozott rajuk, a kiket pedig magánál is különbeknek akart nevelni.

Faragó Jánost megillette a síró asszony bánata. Meg is vigasztalta:

— Vasárnap megesküszünk, ne sirj hát, Zsuzs! Még vasárnap kezében lesz a levél és megmutathatod akárkinek.

— Ne hitelgessen kelmed, Hogy esküdhetnének meg, mikor még az első asszonytól sem vált el. Nem hitelgetlek Zsuzsa. A a mondó vagyok, hogy süssél, főzzél vasárnapra; aztán hívd meg vacsorára a komákat, meg a két jó szomszédunkat.

Zsuzsánna hitetlenkedett még egy darabig, de azért szót fogadott és sütött, főzött, úgy, hogy vasárnap este olyan vacsorát talált, hogy még a püspök is megnyalhatta volna mind a tiz ujját. Vacsorázás közben fölállt Faragó János, kihuz a zsebéből két irást, ünnepélyesen megköszörüli a torkát és főnhangon olvasni kezdi:

— Én Faragó János, esküszöm az élő Istenre, hogy Nagy Zsuzsánna asszonyt soha, de soha el nem hagyom és vele szenvedek és örülök mindenféle bu és bajban koporsóm zártáig. Mivel tudvalevő, hogy az emberi teremtésben időként gonoszság és hamisság lakozik és tudvalevő, hogy az em-

ságban létező érthetetlen, kapkodás — kivéve Franciaországot — sehol sincs annyira kifejlődve, mint nálunk. S épen abban rejlik oka annak, hogy hazánkban közép- és iparos osztály anyagi ereje napról-napra csökken; mert az élhető polgár ember „Tekintetes“ a közép osztálybeli „Tekintetes“ pedig minden aron „Nagyságos“ ur óhajt lenni. S mindent elkövetnek arra nézve, hogy valami uton ezen czimek élvezetébe juthassanak.

Igy aztán az iparos szőgyenli tisztességes mesterségét s falba rugja azt, vagy immel-ámmal másokkal végezteti, a közép osztály pedig legszebb hivatását a gazdálkodást hanyagolja el, beállva gentrinek s míg tart az öröklött „van“-ból, folyik a „Dinom-dánom“ a nagyobbakkal s azalatt az iparos „Tekintetes“, a „Tekintetes pedig „Nagyságos“ urnak avansziroz s egy pár év elteltével, úgy a régi nemesi kuriában, mint az iparos műhelyében, boljában, megütik a dobót.

Ekkor a végzett birtokos — ha van egy kis nexusa — kap valami hivatalt, a miből ugyan megélni s családot tartani nem képes, de éhen sem lehet meghalni. — Az élelmes iparos, meg újból kezdheti a dolgát s rendbe jöhet, vagy pedig végleg megsemmisül.

A czimkórság a leány nevelékbe is észrevétlenül kezdett belopózni, hol tapasztalhatjuk azt, hogy a gyermekek ajkairól egyébb sem hangzik, mint „Nagysága“ így magyarázta „Nagysága“ ekként mondotta, „Nagysága“ ezt megengedte stb. stb.

Természetes, hogy a zsenge teremtés egész lelke megtelik az általa nem ismert profán czimzés használatával s előtte nem is lesznek a nem „Nagyságosok“ az emberi társadalomnak számbavehető párii soha! A leányka esze, szive, modora, beveszi a „nagyzas“ és „nagyravágyás“ hóbortjait s a

beri szeretet is változik, sőt megfordul, én fogadom és esküszöm az élő istenre, még ha úgy lehet, hogy már nem tudom szeretni, ezen irásom köt hozzá és int öröklé a hűségre és türelemre. Hitesem helyett hiteseimnek tekintem Nagy Zsuzsánát, a két gyermeket pedig, nevezetű Julcsát és nevezetű Etzsókot gyermekeimül fogadom, főntartásukról gondoskodom, halálom után pedig őket illeti minden szerzeményem. Kelt stb. Faragó János s. k.

Körülbelül hasonlóképpen szövegezte meg a másik irást is, a melyben pedig Nagy Zsuzsánna fogadkozott, hogy hites urának tekintti Faragó Jánost és kész vele megosztani az élet bajait. A szomszédok tanuskodtak, az irásokat fölolvasták, elfogadták, kicserélték. Faragó János ezután ünnepélyesen megölelte Nagy Zsuzsánát, a ki e naptól kezdve, mintha csak kicserélték volna, ismét tönkhardt a fejét, vasárnap ismét felöltötte az ünneplőjét és az emberével és a két leányával együtt ment a templomba.

Nagy Zsuzsánna nem tartotta továbbra oly megrösznyítőnek a helyzetet, mint azelőtt. Most már nem panaszkodott, nem nyugtalanzkodott és nem kételkedett többé. És Faragó János is úgy érezte, hogy több joga van az asszonyhoz, mint azelőtt volt.

Az öreg ur befejezte a történetet.

— Nincs tovább, — ugymond — még azonban annyit tudok, ha az érdekes pár összepörölt, ez eskülevélből ráolvasták egymásra, hogy mit fogadtak egymásnak.

A társaság tagjai kíváncsian kérdezték: Mi ebben a történetben a tanulság?

— A tanulság az, hogy a szerelmet nem tartják elég kapósnak az együttélésre még a legműveletlenebb emberek sem.

komoly munka helyett a társadalom ferde szokásainak hódol és erőtlén sugarak nélkül betűz a társadalom petyhűdt rétegeiben, a hol már nem gyújt senkit idealizmusra az örök szép, igaz és hatalomban gazdag isteni eszmék iránt.

Megszokják a lenézést, gyűlölködést, ellenségeskedést s szokatlanná lesz előttük az erkölcsi élet fenséges köre a hit magasztossága, a szeretet, a béke, és testvériség igaz szelleme . . .

És ezen szimptomák vezetnek el minket oda, hol számtalanszor látjuk azt a rémet, minek neve: a korai „halál“, melynek karjaiba oly tragikus módon vetjük magunkat, mintha csak bölcsönktől fogva ezt tanultuk volna . . .

A czimkórság ellen óvszer nincsen; mert ennek gyökerei törvényes uton részülnek istápolásban s hogy ezen állapotot megváltoztassák, arra az amerikai egyesült államok összes tudósai sem vonának képeket, míg társadalmunkat ezen kórságból a folytonos ernyedés hatalmas procedurája a végelgyengülés ki nem gyógyítja. Odáig — úgy hiszem — hogy a jelenleg divó társadalmi izlések és felfogások mellett, a második ezredév ünnepe is be fog következni.

Bár csalódnék!

Vágy.

Mint a földműves, ki bő aratást várva Derülten gondol a közeledő nyárra: Szivem is levette borongó kétségét Szinezi merészen a jövőndő képét.

Aranyos, színes kép, mégis oly egyszerű, Hazulról árad rá a meleg a derű. Nem magasba szárnyal tehetetlen vágyban: A boldogságot én odahaza láttam.

Szomszédos két fának összehajló ága Két szerető szívének édes boldogsága, Meghuzódva esendben, a világtól felre, Nem törődve mással, csak egymásnak élve.

Örömük nem öröm, hogyha nem megosztva, S boruját az élet kettőjöknek hozza; Hamarabb oszlik így, aggógó gond, bánat, S nyomán újabb öröm, bárányfelhő támad.

Büszke reményei rejtett jövőndőnek: Törzsükből fakadva új hajtások nőnek. Lombsátoruk őket a nap ellen is védi, Csuda, ha nagynéha hidegebb szél tépi!

Izmosodnak szépen, s nekik nincs más vágyuk, Betelve egészen földi boldogságuk. Nem homályosítja éltük derült egét Csak egy bus gondolat: melyikük megy elébb?

Ha lassan beérik tavaszom a nyárba: Ilyen élet legyen áldott aratása! S ha dalhoz is jutok a nagy boldogságtól: Az lesz az igazi dal a boldogságról!

— Pál.

Draga királynő tervei.

(Szenzációs röpirat.)

Most jelent meg egy röpirat egy szerb állambíró tollából, a ki leleplezi azokat a terveket, a melyeket a szerencsétlenül járt Draga királyné utolsó napjaiban szőtt. Ezek a leleplezések nagy figyelmet érdemelnek, bár a névtelen író ellenséges érzellemmel viseltetett a meggyilkolt királyné iránt. Adjuk a röpiratból a következő legérdekesebb részleteket:

Draga királyné már férhezmenetele előtt nagyravágyó tervekkel foglalkozott. Mihelyt ki-

rálány lett, már tudták úgy Bécsben mint Szentpétervárott, hogy a jövőben szeszelyei és törekvései befolyással lesznek Szerbia külpolitikájára. Csak rövid ideig rokonszenvezett Oroszországgal. Az a körülmény, hogy a császár, aki az esküvőnél képviseltette magát, nagyon lehangolta a királynét. Azt remélte, hogy legalább is egy nagyherceg fog megjelenni, hogy tolmácsolja uralkodójának jóakarátát. Ezt a látogatást természetesen arra használta volna fel, hogy megtörje azt az atipátiát, a mit Sándorral való házassága ébresztett. Mausurov megjelenése lehűtötte Oroszország iránti lelkedését. Belátta, hogy ez a nagyhatalom nem hajlandó érdekeit az övéivel összefűzni. Ezért aztán barátokat keresett, a nélkül, hogy Szerbia és népének érdekével törődnek. — Külpolitikájában egyedül az asszonyi hűség vezérelte.

Mindjárt a házasság után első gondja volt az örökös, akiről azt híresztelték, hogy nem sokára megérkezik, de a ki nem érkezett meg. A királyné áldott állapotának azonban nem sok hitelt adtak. Tudták, hogy Draga bizonyos betegségen ment keresztül, hogy operáltak és az utódra való mindenkilátás nélkül evezett a házasság hevébe. Még a legmagasabb bécsi és berlini körök is informálva voltak Milán és Georgevics doktor által a valóságról. Ama nagy érdeklődésnél fogva, a melylyel a nagyhatalmak a balkáni eseményeket szemléltek, érthető, hogy a külföldi képviselők türelmetlenül várták a komédia végét. Draga színlelt viselősége tizenegy hónapon keresztül foglalkoztatta őket. Olaszország nagykövete azt a parancsot kapta, hogy a szerb udvar eseményeit éber figyelemmel kísérje és minden eseményt azonnal jelentse Rómába. A család főfedezésének érdeme azonban az osztrák-magyar nagykövete. Arra a gondolatra jött ugyanis, hogy megvesztegeti a mosónőt s így a legegyszerűbb uton-módon meggyőződött arról, hogy Draga színlelt. Csak ezután lettek figyelmeztetések a többi követek. A ezért is értesítették a tényről, mire ő egy híres orosz szülést Belgrádba küldött. Ez aztán megállapította, hogy Draga királyné sohasem volt viselő és hogy a belgrádi konakban elejétől végig méltatlan komédiát játszottak.

Ilyen szégyenteljes leleplezés után természetesen gondolni sem lehetett arra, hogy Európa udvara befogadja Dragát. A diplomata tisztába jöttek a felől, hogy kalandornővel van dolguk, a kit szemmel kell tartani, nehogy czéljainak eszközüvé váljanak. A míg Milán élt, természetes, hogy a bécsi Burg kapui zárva maradtak Draga előtt. Annál inkább remélte, hogy az orosz udvar befogadja, amelynek jóakarátára számított, mert hát ő volt az, a ki miatt Milán az orosz befolyás legnagyobb ellensége, Szerbiát örökre elhagyni volt kénytelen. Milán halála után Draga ettől a reménytől is elesett. A színlelt terhesség után Szent Pétervár kapui bezáródtak a szerb királyi pár előtt.

A Vuics kabinet visszalépése óta egészen Draga volt Szerbiában a helyzet ura. Az oroszországi meghiusult kirándulás után Draga Bécshez próbált közeledni. Frassanovics tábornok bizatott meg azzal a küldetéssel, hogy a bécsi talajt szandirozza. A bálteremben ugyan nagyon udvariasak voltak Frassanovicssal szemben, azonban Draga fogadtatását illetőleg nem bocsátottak tárgyalásba. Mikor ez is meghiusult, az az eszme villant meg Draga agyában, hogy megboldogult apósának sírját Kruzsodolban meglátogassa. Ennek a zarándok utnak az volt a célja, hogy megmutassa a bécsi diplomáciának, mikép Belgrádban őszintén hajlandók az eddigi orosz politikával szakítani. Remélték, hogy a király főherceget fog melléjük kísérőül adni, a ki őket Seml-

nibe kísérje. Mikor azonban e helyett a bán érkezett Semlibe a szerb királyi pár üdvözlésére, nagyon csalatkoztak és belátták, hogy a bécsi udvarba nincs mit keresniök.

A trónutód kérdése sokat fog okoztatta a belgrádi, bécsi és szentpétervári diplomáciát.

A királyné természetesen kísérleteket tett, hogy fivérét Nikodimot kiáltassa ki trónutódnak. Már úgy látszik el is volt készítve minden, hogy ezt az államcsinyt keresztül vigyék. Czinczár Markovics állítólag parancsot kapott, hogy a katonaság egyrészenek bevonásával a szerb trónörökösöt kikiáltás. Hogy mi hiúsította meg ezt a cselszövényt, azt természetesen nem lehet kideríteni. Így aztán nem csoda, ha Szerbiában e politika érdekeit többé nem lehetett elválasztani a kalandornő érdekétől, a mit mindig előtérbe tolt, mignem a végzet bevágta nagyravágyó pályafutását.

NAPI HIREK.

Istentiszteletek.

Holnap, vasárnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban Uray Sándor püspöki káplán, kistemplomban Dicsőfi József lelkész, újtemplomban K. Tóth Kálmán lelkész, isptálytemplomban Biró Ferencz h. lelkész, szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, csapókeri imaházban Kovács János népisk. felügyelő.

Holnap délután a nagytemplomban János Zoltán kátét magyaráz.

Az ágost. hitv. evang. templomban délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Máté Károly segédlelkész végzi.

Papp László ügye.

A város szeszkereskedésének és szesz-fogyasztási adópótlékot bekezelő hivatalának, a miniszter határozott utasítása, rendelete ellenére még mindig vezetője, Papp László ellen, mint az ösmeretes, a tanács a múlt évben vizsgálatot rendelt el. Elrendelte pedig azért, mert nevezett bizva a volt podesztá jöndulatában (akit az ösmeretes kis levelügyben Papp László a nagy nyilvánosság előtt a sajtóban hazudtolt meg) elkövette azt a felháborító, vakmerő eselekedetet, hogy felebbvalója, a tanács egyik volt tagját röpiratban durván megtámadta azért, mert az azt állította, hogy Papp Lászlót saját bevallása szerint (az a letagadott, de a közgyűlésen előmutatott levél bizonyította) nem illette annyi jutalék, amennyit felvett. A tanács akkor a nagyközönség s a sajtó felháborodásának engedve, amiért egy szerződéses alkalmazottja a városnak, ahelyett, hogy a maga igazát bizonyította volna, felebbvalóját durván megtámadta, vizsgálatot indított Papp László ellen. A vizsgálat azóta folyton tart. Bészler Károly tb. főjegyző vezeti a vizsgálatot és amint értesülünk most már, miután a kihallgatások befejezést nyertek, azt rövidesen be is fejezi.

A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara július másodikán délután félnégy órakor tartja a nyári szünet előtti utolsó közgyűlést. A közgyűlés napirendje a követ-

kező: 1. A kereskedelemügyi magyar kir. minisztet ur elismerő leirata, Gebauer. 2. A berni vasuti egyezményről. 3. A nemzetközi postaszervezetéről. 4. Az államsegélyes gyárak vizsgálatáról. 5. A vasárnapi munkaszünetről. 6. Az államsegélyes gyárak építkezéseiről. 7. A debreczen—miskolczi vasuti összeköttetéséről. 8. technologiai iparmuzeum munkakiállításáról. 9. A Debreczenben tervezett ipari munkás közvetítő intézetről. 10. A debreczeni ipartestületi hitelszövetkezet csizmadia ipari szakcsoportja szövetkezéséről. 11. A karczagi ipartestület kérelméről utépitési ügyben. 12. A szolnoki fűrésztelepnek kérelméről faeladási ügyben. 13. Freyer Richard és társa alsó braboniceai cég kérelméről vasuti kedvezmények tárgyában. 14. A Boszniába rendezett tanulmányi kirándulásról. 15. A pünkösdi háziipari vásárkiállítás eredményéről. 16. Honvédségi bakkancs-szükséglet ügyében. 17. Folyó ügyekről. Titkári jelentés az ügyforgalomról. Törvényjavaslat a munkások baleset ellen való biztosításáról. — Munkástanácsok létesítésének kérdése. — A felső kereskedelmi iskola szervezet módosítása. Ipari munkások állami jutalmazása. A megrendelések gyűjtését szabályozó törvény alkalmazása. A penzszekrények és tresorok helyzete. A női fűzők mint háziipari cikkek. A molnárok kocszása mint megrendelés-gyűjtés Szabadalmazott sodrony kocsikulcsok. Vásarok — vámok — helypénzek. Ilosva község hetivására. Vásáros-Nemény új országos vásárai. Jászberény város kövezetvámja. A berceli komp vámtételei. Mátészalka házalási szabályrendelete. Szakvélemény igarkihágási ügyben. A társkamrák megkeresései. Bélyeg- és illetékszabályok rendezése. Hajóépítő dock létesítése Fiumében. A cégjegyzések rendezése. A jászladányi ipartestület hazépitése. Az ipar és kereskedelem, a hirdetések terén. Szesz-szállítványok vasuti kedvezménye. Államsegélyes ügyek. Kérelmek. Elintézkedések. Kérelmek segély iránt. Iskolafentartási segélyek. Ösztöndíj folyamodók. Indítványok.

A felekezeti iskolák rendezése.

A felekezeti iskolák rendezése és segélyezése ügyében hozott közgyűlési határozat sürgős jóváhagyását küldöttség kérte a minisztertől. A miniszter tegnap leirt a városhoz, néhány irat sürgős felterjesztését kérve és egyidejűleg jelezve, hogy a döntést a közel napokban meghozza.

Akik tovább harcolnak.

Az ellenzék pártonkívüli része, a függetlenségi párt és a Szederkényi-frakció néhány tagja, mindössze tizennégyen elhatározták, hogy folytatják a katonai kérdésekben megkezdett küzdelmet. Számbelileg nem jelentékeny ez a küzdő csoport, azonban, ha meggondoljuk, hogy oly nevek vezetik a harcot, mint Eötvös Károly, Ugron Gábor, Beöthy Ákos, Vázsonyi Vilmos, Csávolszky Lajos, a bán pozícióját nem mondhatjuk valami erősnek. Khuen-Hédervary Károly gróf miniszterelnök ellen a következők folytatják a parlamenti küzdelmet: Bartha Miklós, Beöthy Ákos, Csávolszky Lajos, Eitner Zsigmond, Eötvös Károly, Hellebronth Géza, Holló Lajos, Lovász Márton, Molnár Jenő, Okolicsányi László, Szederkényi Nándor, Szuha István, Ugron Gábor, és Vázsonyi Vilmos.

Értesítés.

A helybeli ev. ref. főgimnázium minden osztályába a jövő isk. évre az előjegyzések egész július hóban d. e. 9—11 óráig eszközöltetnek. Az előjegyzésnél felmutatandó az isk. bizonyítvány és keresztlevél. Debreczen 1903. június 26.

Az új kabinet.

Khuen-Héderváry Károly gróf már megalkította az új kabinetet. A kabinetben új ember csak egy lesz: Kolozsváry Dezső honvédelmi miniszter, Fejérváry utóda.

A kabinet teljes hiteles névsora a következő:

Miniszterelnök :
 Belügyminiszter : **Gróf Khuen Héderváry Károly.**
 Király személye körüli miniszter :
 Kereskedelmi miniszter : **Láng Lajos.**
 Földmívelésügyi miniszter : **Darányi Ignác.**
 Vallás- és közoktatásügyi miniszter : **Wlassics Gyula.**
 Pénzügyminiszter : **Lukács László.**
 Igazságügy-miniszter : **Plósz Sándor.**
 Honvédelmi miniszter : **Kolozsvári Dezső.**
 Horvát miniszter : **Cseh Ervin, vagy Tomasics Miklós.**

Az év. ref. főgymnasiumban

ma fejezték be az érettségi vizsgálatokat. A vizsgálatok oly fényes eredményrel végződtek, hogy nincs példa rá főiskolánk történetében. Mindenből jelesen érett 7. Névszerint: Erdős József, H. Kiss Pál, Kövér Béla, Nagy József, Nagy Mihály, Sulyok Sándor, Szele Miklós. Jól érett: Agárdi Jenő, Bán István, Dobsa István, Igyártó Zoltán, Izsó Lajos, Nagy Kálmán, Somossy József, Szabó Gusztáv, Szabó Sándor, ifj. gr. Tisza István, Váczi Ferencz, Veress Lajos, Végvári István és Balkányi Emil. Összesen 14. Harmincz pedig érett, az egyház részéről az elnöki tisztelet dr. Öreg János főiskolai tanár, a kormány részéről pedig dr. Kiss Áron kir. tan. paedagogiumi igazgató teljesítette.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Schrechárt János—Tóth Anna, Danisovszky Gyula—Aurai Julianna, Tóth János—Kuu Klára, Györgyei Jenő—Falk Alice, Gottschat Sámuel—Schayer Éva összesen 5 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálozási eseteket jelentették be: Boros Terézia 9 hónapos, Csizsár Ferencz 61 éves kisbirtokos, Szabó László 8 hónapos, Makai Jánosné Gellén Zsuzsanna 64 éves, Bihari Gáborné Szabó Zsuzsanna 29 éves Erdős Imre 7 hónapos, Gyöngyösi István 4 hónapos, Karsai Eszter 10 napos, Kovács Gábor 4 hónapos, Kovács Lajos 57 éves igazgató tanár, Pintér Sándor 85 éves tiszár mester, Szathmári Lajos 46 éves napszámos, Nyesté András 2 napos, Nagy Erzsébet 6 hónapos, Darvas Róza 6 hónapos, Sárkány Péter 45 éves talyigás, Suba Imre 9 hónapos, Feldmann Margit 12 hónapos, Csuka Róza 4 éves, özv. Szoboszlai Györgyné Szabó Sára 59 éves, Marozsán László 6 hónapos, Kiss Péter 5 hónapos, Lakatos Erzsébet 8 hónapos, Hencske Eszter 4 hónapos, Petrovics Sándor 2 hónapos, Kandi József 4 hónapos, Nagy Róza 24 napos, Kovács József 3 hónapos, Száli János 7 napos, Cserta János 24 éves közhonvéd, Kovács László 6 hónapos, Sándor Jánosné Prém Mária 33 éves, Tulipán

Mária 12 hónapos, özv. Fülöp Bálintné Papp Erzsébet 43 éves napszámos, Varjas Sándor 3 hónapos, Horváth Miklós 4 hónapos, Kovács Margit 4 hónapos, Borbély Sándor 68 éves napszámos, Cziner József 29 éves napszámos, Ács Margit 5 hónapos, Hrozdovics Jenő 2 hónapos, özv. Balázs Istvánné Fart Zsuzsanna 99 éves szegényházi ápoló, Harangi Péter 26 napos és 2 halva születés. Összesen 46. Minthogy továbbá ugyan ezen idő alatt összesen 46 születés (26 fiú 20 leány) jelentettek be, ugy e héten héten sem természetes szaporodás sem csökkenés a lakosság létszámában nem történt.

Allami ménék selejtezése.

A debreczeni méntelep osztály menselejtezését Losonczy Mihály miniszteri tanácsos az országos lótenyésztési ügyosztály főnöke, akadályoztatása esetén pedig Budaházy Kálmán miniszteri titkár, ugyanazon ügyosztály helyettes vezetője fogja eszközölni. Eladásra kerülnek a jelzett nap reggelén 9 órakor az előrehaladt koruk miatt kiselejtezésre került de tenyésztésre még használható ménék.

Iskolai beírás.

A felső kereskedelmi iskolába való beírások a jövő 1903—4. iskolai évre I. évi június hó 30. és július hó 1., 2. és 3. napjain történnek. A beírásnál az iskolába először iratkozó új tanulók legutolsó iskolai bizonyítványukat, valamint születési bizonyítványukat tartoznak bemutatni. Beíratás alkalmával az első havi tandíj, vagyis 20 korona fizetendő, az első félévi tandíj hátralévő része szeptember hó 3-áig fizethető. A tanács szeptember hó 1-én kezdődik. A használandó tankönyvekre és egyebekre vonatkozó tudnivalók dolgában az iskolai hirdető tábla, valamint az iskolai Értesítő ad felvilágosítást. Az igazgatóság.

Dr. Burger Péter felolvasása.

A debreczeni orvos-gyógyszerész egyesület június hó 27-én, szombaton délután 5 órakor a Piacz-utca 31. szám alatti egyleti helyiségében felolvasó-ülést tart, a mely ülésnek egyetlen tárgya dr. Burger Péter „Az alkoholizmus és az alcohol elettani hatása” című s a Szabad Lyceum céljaira készülő munkájából az orvosokat érdeklő résznek felolvasása és megvitatása. Maga a téma fájdalom igen actualis uralkodó társadalmi kérdést képez, melynek szakszerű megvitatása s az ezen vitából leszűrt igazságoknak a Szabad Lyceumban népszerű modorban történő ismertetése csak hasznára lehet ama küzdelemnek, melyet a társadalomnak az oly rettenő mérvben terjedő alkoholizmus ellen folytatnia kell.

Gyilkossági kísérlet.

Mit sem sejtve hajtott tegnap délután az Elepen Veréci Bálint hosszupályi illetőségű gazdaember, amikor két álarozos alak rohant elő és pisztolyt szegezve, megállásra akarta kényszeríteni. Veréci tudja, hogy nincs messze a legközelebbi tanya, lovai közé vágott, mire a lovak messze elragadták a kocsit a rablótól. Erre a rablók egyike látván, hogy elszalasztják a már biztosra vélt zsákmányt dühében utána lött. A golyó átfurta Veréci balvállát, és megsértette a keresztcsontot, mire eszméletét veszítve, visszahanyatlott a szekér belsejébe. A lövés zajától megbokrosodott lovak mihamar elérték a legközelebbi tanyát, a hol aztán megállították az örü'ten száguldó állatokat. Veréci eszméletét nemsokára visszanyerte, de a sok vérvesztesség következtében még mindég

igen gyenge, ámbár sebe nem súlyos természetű. Veréci feljelentést tett a királyi ügyészségnél. A nyomozás folyik.

A tisztviselők fizetésrendezése?

Amikor az általános kibékülés érzése tölti el a lelkeket, akkor innen is, tünnan is megfélekednek egy ígéretéről. Értjük a tisztviselők fizetésrendezését. A tisztviselők, igaz, nem vettek részt sem az obstrukcióban, sem a szecsesszióban, sem a kompromisszumban, tehát alapjában nincs is jussuk hozzá, hogy az alkotmányos rend helyreállításából nekik is valami hasznuk származzék. Mégis, ha meggondoljuk, hogy ötvenezer, nagyobbára családos embernek immár hat hónapja tartják szüntelenül a szájához a falatot s hogy ezek az ötvenezeren bizony már nagyon ráéheztek erre a falatra, úgy némileg háládatlanságnak tünik fel, hogy a békepontokból, melyekben az ellentétes kívánságok mindegyike helyet talált, éppen ezt a közös óhaj teljesen kihagyták. Remélni akarjuk, hogy a tisztviselők fizetésrendezésének a kompromisszumból való ki-maradása fel-dekenységnél egyéb nem lehet. Mert ha nem így volna, a békülő felek önzetlenségében kellene kételkednünk.

Meghívás.

A „Debreczeni Dalegylet” működő tagjait felkérem sziveskedjenek a ma este 8 órakor tartandó gyakorlati órán a szokott helyen teljes számban megjelenni. Govrik titkár.

Öngyilkossági kísérlet.

Györfly Károly szabónál szolgált Kiss Piroska 15 éves cselédleány. Gazdája nagyon megvult elégedve az ügyes kis leánnyal, úgy hogy mikor felmondott, nem engedte el a szolgálatból. Efeletti elkeseredésében elhatározta, hogy véget vet életének. A cselédleányok sablonos megoldását választotta, szóda oldatot ivott. A ház lakói azonban hamar észrevették és kiszállították a köz-kórházba. Pár nap mulva kiheveri a baját és haza mehet falujába.

A debreczeni dalegylet mulatsága.

A Debreczeni Dalegylet 1903. évi július hó 2-en, csütörtökön Mácsay Sándor karnagy vezetése és Rácz Károly zenekara közreműködése mellett, a nagyerdei Vigadó termében zártkörű Dal- és Zene-Estélyt rendez. Műsor: 1. Nyitány: Rácz Károly és zenekara. 2. Csata dal: Huber Károly-tól. 3. Ne süsd reám: (Népdalegyv. Uj) Horváth Fábian-tól. 4. Csárdában: (Népdal Uj) Várföldi Elek-től. 5. Még faj a sziv: (Népdalegyveleg) Palotásy-tól. 6. Vándordal: Kunze-től. 7. A műsor többi számát Rácz Károly zenekara látja el hajnali 2 óráig. Belepti-díj személyenként 2 korona. Család-jegy 3 személyre 4 korona. Kezdeté este 8 és fél órakor.

Jövöheti bűnügyi főtárgyalások.

Kedden: ifj. Cseke Lajos s társa ellen súlyos testisértésért, T. Szabó Károly s társa ellen lopásért. Czipó Lakatos Kolompár Imre s társa ellen lopásért. Szerdán: Péli József ellen összbüntetésért, Tóth Imre s társa ellen okirathamisításért, Vass Mihály s társa ellen lopásért, Koloniczky Bálint s társa ellen lopásért. Csütörtökön: Bachrach Herman ellen magánokirathamisításért. Pénteken: Lada István ellen lopásért, Szilágyi Ferencz ellen lopásért, P. Kovács Gábor ellen súlyos testi sértésért, özv. Gál Mihályné ellen lopásért, Ballai Sándorné s társa ellen lopásért.

Nyilvános nyugtázás.

A városunkban éveken keresztül virágzott „Első magyar jótékony asztal társaság” mely nagyobb összegű pénzádományok évenkénti kiosztásával oly sok éhező szegény özvegynek és árvának szántotta fel könyveit, ez előtt mintegy négy évvel feloszlott s az az alkalommal volt 130. korona pénztári készlet takarékos pénztárba helyeztetvén, kamataival együtt 156 korona 12 fill: azaz Egyszázötvenhat korona 12 fillerre növekedett. — Ezen összeget az említett asztaltársaság volt ügybuzgó elnöke Vetéssy Béla és volt pénztárosa Dankó Béla a városunkban felállítandó siketnéma iskola javára adományozták; mely összeget illetékes helyre feendő eljuttatás céljából a mai napon kezimhez vettem. Debreczen, 1903. június 25 én Oláh Károly tanácsnok.

Hajadon kőműves mester.

Prédi Ilona szamosújvári hajadon igen okos, törekvő leány lehet. Főleg pedig nagy gyakorlati érzéke van. Ezt az ítéletet abból következtetjük, hogy elvégezve iskoláit, nem rohant fel az egyetemre, hogy itt gyarapítsa az asszonyproletárok számát, hanem igen bölcsen elment Beszterczére és a kőműves-mesteri pályára lépett. Volt kőműves-inas, segéd és építész egy odaváló építő-czegnél. A szorgalmas, szépehetségű leányról a marosvásárhelyi lapok ezt írják:

„Egy rendkívül szép, elegáns és nagy műveltséggel bíró nő jelentkezett az itteni kőműves-, ács- és kőfaragó mesteri bizottság előtt, hogy az építészeti vizsgát letéve, mint önálló kőműves-mester működhesse. A kisasszonyt Préda Ilonának hívják. — Gyakorlatát az építészet terén egy besztercezi kiváló mesternél folytatta. Az írásbeli vizsgálatokat, melyek 8 napon át tartottak kitünő eredménnyel tette le. E héten lesz a szóbeli s ennek végeztével átadják Préda Ilonának az építő-mesteri oklevelet.”

A „Polgári Kör”

Julius hó 4-iki nyári táncmultsága a rendezőség buzgó és fáradhatatlan munkálkodásából ítélve a nyár egyik legsikerültebb multsága fog lenni. A „Dobos” pavillon tölgylomb sátorra fog átalakítani, a hol Racz Károly teljes bandája reggeli 6 óráig fogja a talp alá valót huzni.

Talált írományok.

Egy fekete kézitáska írományokkal a város külterületén találtatott, tulajdonosa kellő igazolás után a mezőrendőrkapitányságnál átveheti.

Menyezetebeomlás a hivatalban.

Nagyváradról írják: Könnyen végzetessé válható baleset történt tegnap a kir. ügyészség helyiségében. Az egyik szoba menyezete óriási robajjal beszakadt. Dr. Nagy Géza kir. ügyész kedden Margittára utazott hivatalos ügyben, és távollétét arra használta fel a szolgazemélyzet, hogy hivatalos helyiségében nagyobb tisztogatást rendezzen. Az iroda butorait és szőnyegét kihordták a folyosóra és a szoba padlózatát felfestették. Mikor már teljesen rendben volt a szoba, hozzáláttak a butorok visszahuzolásához. A szolgák éppen a szőnyeget akarták bevinni, mikor a szoba menyezete hirtelen hatalmas robajjal leszakadt. Az iszonyu zuhanás után óriási porfelhő támadt, úgy hogy az első pillanatban nem is sejtették a baj okát. Később mikor már a porfelhő eloszlott, látták, hogy a különben is régi épület menyezete a meglazult szarufák egy

részével zuhant a padozatra és csak a véletlen szerencsének tulajdonítható, hogy emberéletben nem esett kár.

A rossz írás ellen.

Akit szomorú mestersége arra visz, hogy hivatalos írásokat kell betűznie, ugyan csak nagy elkeseredéssel panaszozza a haladás átkát, hogy minden dolog napról-napra mind több és jobb jelentés, véleményezés bizonyítvány és mi egyéb dokumentum árán nyerhet csak elintézését. Mert az írás, mely eredetileg jelentette, hogy az emberek szóbeliség nélkül is érintkezhesse egymással ma mindinkább egyértelmű az olvashatatlansággal és vajmi jó szem legyen az, mely csak hozzávetőlegesen is boldogulni tud az aktak hol apróbb, hogy nagyobb vonásokból és hol ritkább, hol sűrűbb pontokból összerótt rejtvényeivel. És mert ez mindenütt a világon így van, mindenütt követésre érdemes a példa, amivel a bécsi tartományi főörvényszék szolgálat. Itt ugyanis elrendelték, hogy ezentul minden hivatalos okmányt gépirással kell elkészíteni és aki ez ellen azt a kifogást támasztaná, hogy ez sokba fog kerülni, annak elcsillitaja az aggodalmait, hogy a költség-többletet bizonyára helyrehozza az időben és munkaerőben való megtakarítás. Annyi rossz példaadását követtük már Bécsnek, hogy illő volna már a jót is utánozni. A kezdet a gépirás meghonosítására már a mi hatóságainknál is megtörtént, de itt volna az ideje, hogy ne csak kivétel, hanem általános szabály legyen ez az új rend. Micsoda áldás volna ez a szegény elgyötört szemekre!

Megczáfolt kivégzési hír.

Annak idején mi is közöltük azt az Amerikából ideérkezett hírt, hogy Pray Ferencz hentesmester hazánkfíat gyilkosság miatt Chicagóban kivégezték. Az állítólagos kivégzettnek Temesváron több rokona van, akik nem akarták elhinni, hogy Pray ilyen szomorú sorsra jutott volna és felvilágosítás végett a new-yorki osztrák-magyar főkonzulhoz fordultak, akinek a válasza most érkezett meg Temesvarra.

A konzul válasza a következő:

New-York, 1903. június 3.

A chicagói csász és kir. főkonzulá tushoz intézett megkeresésére tudatom önnel, hogy a Pray Ferencz kivégzéséről szóló hír teljesen alaptalan. Pray Ferencz, akinek itt Amerikában, Chicagóban hentesüzlete van, tegnap személyesen járt nálam, hogy a róla elterjesztett álhír ellen tiltakozzon.

Desseffy s. k.
csász. és kir. főkonzul.

A nagysága és a szobaciczka.

Jóizü históriát beszélnek a városban egy ösmert uriasszonyról és kis cselédjéről.

A szóbanforgó uriasszony egy takaros, de szörnyen naiv kis szobaciczát fogadott. Élete delén álló férje igen barátságos szemmel nézte az új jövevényt. Különben is a gyöngébb nemhez tartozó személyiségeket általában jó szemmel szokta nézni, legyen az selyem toalettblend, vagy karton pruszlikban. Mert tudnivaló, hogy ő nagysága már nem áll egészen élete tavaszán és a szépségversenyeken bizonyosan nem nyerné meg az — ötödik díjat.

Egy alkalommal ő nagysága megdőbentő fölfedezésre bukkant. Amint hazafelé ment sétájából, a nyitott ablakon át látta, hogy férje megcsipkedte a szobaciczus pozsgás orcáját. Ugy rontott be erre a szobába, mint a vihar. Azonban a cseléd

előtt röstelt patáliát csinálni. Nem szólt hanem azt gondolta: majd elvégzem én ezzel! (Már mint a nagyságos urral.)

A kis cselédre azonban úgy nézett, mintha keresztül akarta volna szurni a tekintetével. Ezt nem állhatta szó nélkül a kis hölgy és a zsebéből egy csomag cukrot vevé ki, e szavakkal lépett a nagysága elé: — Nagysága kérem, ne tessék rám haragudni inkább megfelezem a nagyságával ezt a cukrot, a mit a nagyságos ur hozott.

Jellemző olvasmány.

A meggyilkolt szerb királynő multját kérlelhetetlenül lelepte a világsajtó. Kalandos multu nő volt ez a Drága. Már 14 éves korában megizlette a szerelem mámorát, 16 éves korában pedig már Párisban válogatta szeretőit. Viharos esztendőket töltött ott, s mikor onnan, vagyont szerezvén, hazakerült Masin mérnök vette el. A szeretői (katonatisztek és államférfiak) révén került be az udvarhoz, ahol a sok közt még Milán király is megfordult hálószobájában. Könnyen érthető, hogy miért keseredtek el úgy Milán, Natália, a szerb államférfiak és katonatisztek, — mikor Sándor király nem elégedett meg azzal, hogy a szeretője volt, hanem még feleségül is vette. Bebizonyított tény, hogy királyné korában is szeretőket tartott, s igen jellemző erkölcsi világára az, hogy Drága kizárólag csak pikáns lapokat és könyveket olvasott. A halála előtti estén is arra kérte az udvari könyvtárost, hogy a „XIV. Lajos szeretői” című könyvet keresse elő. Ez az olvasmány jellemző a koronás cocotte-ra.

Angelotti mulató a Bikában.

Tegnap este, a rossz idő dacára fényes előadás volt a Bikában, melyet igen előkelő és nagy közönség hallgatott végig. A rendkívül kellemes előadás főérdeme az igazgató tóné, a ki az „Egy velencei éj” című bohózatot szellemes és élcezen állította össze, telve a legszebb melódiákkal, opera operette és dalrészletekkel. Angelottiné nagyon jó izlést tanusított az összeállításnál. A czecciliani öltözékek a szemnek igen kellemes látványt nyújtottak. Még megemlítőnek tartjuk a zeneszerző igazgató szép játékát. Az Angelotti mulatóban nagyon jól lehet az időt eltölteni. Különösen nagy hatást kelt Bodroginak a 28. számú hordárja, a hol ő maga játsza a főszerepet. — Ajánljuk ezen szórakozó helyet a t. közönség pártoló figyelmébe.

Pusztító felhőszakadás.

Felsővisóról írják, hogy a mult heti jég és felhőszakadás emberekben és állatokban egyaránt jelentékeny kárt okozott. Egy jödi földműves és egy kisbocskói 20 éves leányt el sodort az ár. Felsővisón egy fuvarosnak 2 lovat, Majszinban 30 db. juhot, 2 tinót és több szárnyast agyonvert a pusztító jég. A jödi földműves és a leány holttestét Leordinán fogták ki a Visó vizéből.

Táncztanítási jelentés.

Alföldi Károly okleveles táncztanító nyári táncztanítási tanfolyamát július hó 1-én délután 5 órakor megkezdte. Beiratkozni bármely időben lehet lakásán Péterfia u. 2. sz. a.

Orvosi körökben

már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűviz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

Popper Dávidné
okleveles szülésznő lakása Debreczen, Hatvan utca 31 sz. az udvarban.

Mi a hölgyek disze?

Szép, tiszta, üde arczbőr! Ez biztosan elérhető a Földes-féle Margit-crème által. Nemcsak hazánkban, hanem a külföldön is elismerik, hogy a Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített Margit-crème az összes szépítőszerek között elsőrangú helyet foglal el. Pár nap alatt minden arczbőrt üdít, fiatalít és szépít. Szeplőt, kiütéseket, foltokat, ránczokat és egyéb bőrbajt eltávolít. Ára 1 korona. Kapható a készítőnél és minden gyógyszertárban. Utánzatoktól óvakodjunk.

A Balassa-féle

valódi ugorkatej a leghatásosabb angol szépítőszert, mely minden hölgynek nélkülözhetetlen. Pár nap alatt kisimítja, finomítja az arczbőrt és teljesen eltávolítja szeplőt, foltokat, pattanást stb. arcztisztítóhatását. Egyik hölgy a másikkal ajánlja kitünőségénél fogva és ma már ismeretes, hogy jobb hatása a különféle arczenőcsöknél. Üvegje 2 korona Balassa K. gyógyszertárában Temesvár, hozzá való valódi angol ugorkatej-szappan 1 korona, Poudre 1 korona 20 fil. és 2 korona. Kapható minden gyógyszertárban.

Zóna reggeli a Frohner éttermében.

Folyton frissen csapolt sör, és Zóna reggeli, gazdag étlap szerint kapható a **Frohner szálloda** csinosan berendezett, Udvar-kert helyiségében.

Hajdu vármegye selyemtenyésztése 1902. évben.

Hajdu vármegyében 1902-ben 9 községben 96 esztendő 1.069 kgr. gubót termelt és 2.065 koronát keresett. Átlagos keresete pedig egy tenyésztőnek 21 korona volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 102 koronára rugott. A selyemtenyésztés megkezdése óta a.909 koronát fizettünk ki a vármegyében.

Szederfaállománya: Ez évben adott a varmegye községének az intézet 1,660 drb., magánfeleknek 4,300 drb., összesen 5,960 drb. 2-3 éves szederfacsemetét, a községi faiskolából kiültettek 131 drb. szederfát.

A vármegye selyemtenyésztése községenként 1902. évben.

Vannak a vármegyében olyan községek, a hol közterületeken nincsen elegendő szederfa arra, hogy ott a selyemtenyésztést nagyobb mérvben meg lehetne kezdeni. Sőt azoknak környékén sem található oly mennyiségben lombcsedésre alkalmas szederfa, hogy egy külön selyemtenyésztési felügyelőségnek a felállítását indokolt volna.

Vannak továbbá olyan községek, a hol közterületeken található annyi szederfa, hogy a selyemtenyésztést meg lehet ugyan kezdeni, de annak fejlesztésére most még nem gondolhatunk, mivel ez irányban nem elegendő a létező szederfaállomány.

Az ilyen községek azonban annyira távol esnek a selyemtenyésztési felügyelőtől, hogy ennek működési körébe nem oszthatók be.

Ilyen községek valamelyikébe rendszeresen egy külön oktatónőt szoktunk kiküldeni, a ki a termelőket gyakorlatilag bevezeti a tenyésztésbe. Az oktatónő annyira megbízható, hogy működése felett külön rendszeres ellenőrzést gyakorolni nem szükséges.

Az ilyen község azután központját ké-

pezi azon környékbeli községeknek, a hol a szederfaállományhoz képest selyemtenyésztést üznek. Itt is szoktuk a termelt gubó beváltani.

Ilyen oktatónőt küldtünk az idén Debreczenbe. Ennek működési körébe tartoztak az alább megnevezett községek és a selyemtenyésztők a következő eredményt érték el:

Kenyeres pusztán 1902-ben 6 tenyésztő 37 kgr. gubót termelt és 71 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 11 korona volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 46 koronára rugott. A selyemtenyésztés megkezdése óta 71 koronát fizettünk ki a községben.

Pallag tanyán 1902-ben 4 tenyésztő 32 kgr. gubót termelt és 65 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 16 korona volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 24 koronára rugott. A selyemtenyésztés megkezdése óta 90 koronát fizettünk ki a községben.

Debreczen városban 1902-ben 11 tenyésztő 876 kgr. gubót termelt és 1,691 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 21 korona volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 102 koronára rugott. A selyemtenyésztés megkezdése óta 3.078 koronát fizettünk ki a városban.

Üszinte örömmel mondjuk el, hogy az idén Debreczenben a selyemtenyésztés ipen inagy eredménytel végződött. Ez különben fényesen igazolja az, hogy tavaly hét család foglalkozott a selyemtenyésztéssel és 55 koronát kerestek. Az idén már 77 tenyésztő 1,691 koronát keresett a selyemtenyésztés után.

A város selyemtenyésztéséről szólva, el nem mulasztható kedves kötelességünknek ismerjük hálás köszönetünket nyilvánítani Kovács József polgármesternek és a tanácsnak, kik lekötelező jó indulattal és lelkesen azon fáradoznak, hogy a szederfaállomány szaporításával biztosítsák a selyemtenyésztés jövőjét a városban.

Eilenben az alább felsorolt községek és városok selyemtenyésztői kénytelenek voltak a gubót beváltás végett postán Szegzárda küldeni, mivel távol estek a beváltóállomástól és a postán küldött gubót csakis Szegzárdon váltjuk be. Ezen községekben a tenyésztők a következő eredményt érték el:

Hajdu-Hadház községben 1902-ben 1 tenyésztő 23 kgr. gubót termelt és 42 koronát keresett. A selyemtenyésztés megkezdése óta 351 koronát fizettünk ki a községben.

Kaba községben 1902 ik évben 1 tenyésztő 10 kgr. gubót termelt és 20 koronát keresett. A selyemtenyésztés megkezdése óta 237 koronát fizettünk ki a községben.

Püspök-Ladány községben 1902-ben 1 tenyésztő 23 kgr. gubót termelt és 43 koronát keresett. A selyemtenyésztés megkezdése óta 259 koronát fizettünk ki a községben.

Hajdu-Nánás városban 1902-ben 1 tenyésztő 17 kgr. gubót termelt és 31 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 15 korona volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 9 koronára rugott. A selyemtenyésztés megkezdése óta 46 koronát fizettünk ki a városban.

Hajdu-Szoboszló város 1902-ben 1 tenyésztő 40 dekagr. gubót termelt és 74 fillért keresett. A selyemtenyésztés megkezdése óta 46 koronát fizettünk ki a városban.

Bizunk abban, hogy annyira fog gyarapodni a szederfaállomány, hogy idővel ezen a vidéken is külön gubó-beváltó állomást szervezhetünk. Mert tapasztalatból mondhatjuk, hogy éppen nincs h szára a selyemtenyésztőnek az, hogy kénytelen gubót beváltás végett Szegzárdra küldeni.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE.

gyógyhely Budapest (Budán.)

Idény: április 15-től október hó 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos dr. Polgár Emil.

Egészséges fekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő. — Villamos vasuti összeköttetés a fővárossal.

Boros Testvérek nőidivat áruházában

Divatos Jó Olcsó
Ruhakelmék, Selymek, Sefírek, Batisztok, Vász- Olcsó
nak, Szőnyegek, Függő- Divatos
nyök, Ágyterítő, Pipere
czikkek.

Villanyos házi csengők felszerelését olcsón és szakszerűen készíti **Rosenberg és Hammer** villanyműszerészek Debreczen, Piacz-u. 2 sz. a. nagytemplom mellett.

Használt vetőgépek

13. 15. 17. 19. 21. sorosak teljesen kijavítva felelősség mellett feltűnő olcsó árban előnyös fizetési feltételekkel kaphatók Piacz u. 26. sz. a. géptárban a **nagyfőzsde udvaron.**

Villamos házi csengők és telefonok készítését tartós és gyors kivitelben készíti **Földvári L.** debreczeni első elektro mechanikus. Kossuth u. 1 sz. az udvarban. Javításoknál **felévi.** új berendezéseknél **másfélvi** díjtalan rendbentartás illetve jótállás biztosítanak. Vidékesorán kívül a leggyorsabb kiszolgálás. Villamos műszerek és felszerelések raktára.



A ki franko utánvétellel

5 ko kávé	Santos igen finom	frt 7.—
5 ko "	Gyöngy	7.—
5 ko "	Liberia	7.60
5 ko "	Portorico	8.50
5 ko "	Mocca	9.—

jótállás mellett tiszta áru, elsőrendű minőség, hozatni akar, az forduljon

GIACOMO MECCHIA

Trieste, Via Stadion No. 22.

fűszeráru raktárhoz.

Eladó birtok.

32 és 1/2 hold **bánki kaszálló, 6 és 1/2 hold ujosztású föld, és 36 hold onodói tanyaföld** előnyös feltételek mellett eladó.

Értekezhetni **Dr. Mariska György** ügyvédnél.



Premier Kerekpárok
leg finomabb a világ Arjegyék Premierwerke Eger, Csehország leg jutányosabb vásáron díjmentesen.

Czímzéseket, német, magyar fordítást és más hasonló otthon elvégezhető írásbeli munkákat teljesít egy, e téren szakavatott egyén. Szíves megkeresések e lap kiadóhivatalába kéretnek, „German Hongrie” czímen.

Egy régi jó háziszzer

(melynek egy családnál sem szabad hiányozni) a mindenki által ismert, kitűnő hatásának tartott

Hess Ernő-féle EUCALYPTUS,

mely vegytiszta, 12 év óta egyenesen Ausztráliából importált természetes olaj. Ausztriában, Magyarhonban s Németországban törvényesen védve. **Egy üveg ára csak 1 k. 50 fl.** mely olcsó ár lehetővé teszi annak beszerzését mindenkire nézve, hogy **egészségét megőrizhesse s a betegségtől megvédhesse.**

Több mint 1500 köszönő és dicsérő levél

oly meggyógyultaktól, kik izületi csuszban, hát, mell. vagy nyakfájásban, nehéz légzésben, nátha, fejfájás, belső szervek betegségeiben, bőrbajokban szenvedtek vagy régi, enyhe sebeik voltak s akik ezen elismerő iratokat önkénylül küldték be. Se kisse mulassza el meghozatni ama kitűnő könyvet, melyben az Eucalyptus készítmény pontosan le van írva s hogy ezen készítmény minő hatásosan alkalmazható fenti betegségeiben. A szenvedők érdekében a könyvet mindenkinek **ingyen** megküldöm, ebben egész serege van az elismeréseknek a meggyógyultak részéről.

Klimenthal i. Sa.

HESSERNŐ

az Eucalyptus szállítója.

Vigyázzunk a védjegyre!

Debreczenben kapható: Mihalovits J. Tóth Béla és Szilcz Ferencz urak gyógyszerészében.

Hydraulikus sajtók

Arany érem

Szeged 1899

Arany érem

Budapest 1899

Arany érem

Pozsony 1902

hydrau-
likus
sajtóért.



szőlő és gyümölcsmust sajtolására a nagy üzem számára, 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor, gyümölcsbor és gyümölcsnedv-sajtókat kézihajtásra Herculesnyomerő-szerkezettel, fa- vagy vastányérral.

Gyümölcs és

szőlő-örlőket,
bogozógépeket

Gyümölcsaszaló kész-
lékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Megrendelések idejekorán kéretnek.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL



Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábadozók részére.

Étvágy gerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

Kiválóan jó ízű.

Több mint 2000 orvosi előismerő nyilatkozat.

Kapható

J. Serravalló-nál

Trieszt — Barcola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. üvegekben 2 kor. 40 fillérért
1/1 " " 4 " 40 "

TARTÓS SZAGTALAN **AZONNAL SZÁRAD**

Eredeti üvegekben á 80 kr. és 1 frt 20 kr.

CHRISTOPH-LAK

A VALÓDI

Christoph-Lak

A LEGJOBB MAZALÓ ANYAG A PADLÓKRA

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használtassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassu, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajaknak sajátja, elkerültetik. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A padló nedves tárgyval feltörülhető, a nélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymázt

sárgásbarnát és magahoni barnát, mely akár csak az olajfesték födi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb. van azután

tiszta fénymáz (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel bemázolt egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, ennél fogva nem fedi el a famustrát. Postacsomag, körülbelül 35 négyzetméter (két közép nagyságu szobára való) 5 frt 90kr. vagy 9 1/2 márka.

A közvetlen megrendelések minden városban ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a czégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850. éve létező gyártmányt sokfelé utánozzák és hamisítják s sokkal rosszabb s gyakran a czélnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferencz,

a valódi szobapalló fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.

Debreczenben: **Félegyházi János.**

4610—1903 sz.

Hirdetmény.

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága a f. év május hó 15-én kelt 27/3574 sz. határozatával a vármegye törvényhatósági uthálózatára az 1904—1909. években szükséges fentartási kavics beszerzésének vállalati uton beszerzését határozta el.

A fent említett szállítás biztosítása czéljából az 1903. évi július hó 20-nak d. e. 10 órájára a vármegye alispánjának hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi szállítás végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat az utvonalonként szabályszerűen egybeállított elosztási kimutatásokkal és mintakövekkel együtt a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt ajánlati költségvetés végösszege 5%-ának megfelelő bánatpénznek az állampénztárnál, adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb. történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó. Szóban forgó munkálatra vonatkozó elosztási kimutatások és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Debreczen, 1903. jun. hó 16-án.

Rásó Gyula

kir. tanácsos, alispán.

Olcsó

törlesztéses kölcsönök
Földbirtokra és bérházakra
15—65 évre.

A kölcsönök bármikor visszafizethetők.

Magas kamatu kölcsönök olcsó törlesztéses kölcsönökké átváltoztathatók.

Bővebb értesítést és kimerítő tájékoztatást nyújt a

Takarék és Hitelintézet
részvénytársaság

Debreczenben, Csapó-u. 4 sz.

A szülő

OIDIUM

betegsége ellen

az évek óta kipróbált legjobb szer a
Dr. Aschenbrandt-féle

rézkenpor.

Leszállított ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban á kilogramm 46 fill., 10 és 5 kilogrammos zsákokban, valamint 2 kilg. dobozokban á kgm-ként 50 fill.

Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle, biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem űjja.

A szülő érését sietteti, a termés minőségét javítja!

Ott, ahol eddig a peronospora nem jelentkezett még az idén, ott a rézkenpor egyúttal a peronospora ellen is mentesíti a szőlőt s így a **harmadik permetezés elmaradhat.** Ez pedig lényeges költségmegtakarítás!

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“

Budapest, V. Alkotmány-u. 31. sz.

A por kapható és megrendelhető: **Kontsek Gézánál** Debreczenben, **Kálmánchelyi Lászlónál** H.-Böszörményben és **Payer Gézánál** H.-Nánáson.

Eladó ház.

Karczagon (J. N. K. Szolnok megyében) gabonakereskedőnek nagyon alkalmas helyiségek, u. m. nagy lakház, magtárak, istállók szabad kézből eladó, esetleg bérbe kiadó.

Értekezhetni **Breuer Mártonnal** Kenderes J. N. K. Sz. megye.

500 forintot

fizetek annak, aki **Bartilla fogvizének** használatát mellett, melynek üvege 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzik (Csomagolások külön 10 kr.) **Bartilla-Wiukler Ed., Wien, 19/I. Sommergasse I.** — Kapható Debreczenben **Mihalovits István** a „Kigyóhoz“ címzett gyógyszerárában. **Tóth Béla** gyógyszerész. Határozottan kérjük **Bartilla-féle fogvizet.** Hamisítás feljelentéseért jó díjazás adatik.

Ritka alkalom!!

Leszállított árak!

Finom francia batiszt

divatos uj mintákban

27 és 32 kr.

Francia delinek

divatos uj mintákban

37 és 45 kr.

Jó mosó zefirek

15 és 19 kr.

Bosznay J. és Társa

divatruházában

Debreczen, Kossuth u. 5.

Családi Singer gép 32 forint.

Értesítés.

Az alant jegyzett cég a maga nemében azon páratlan **kedvezményt** nyújtja mindazon nőknek, kik **Varrógépet** vásárolnak, hogy teljesen ingyen minden utánfizetés nélkül, kitanítja a divatos **női szabászatban.**

Alkalma van tehát mindenkinek, teljesen ingyen hozzá jutni egy a legdivatosabb nőruha, valamint a fehérenemű szabászatához, valamint a legelőkeltebb szabás mintákat szintén díjmentesen adjuk.

Vidékiek 8 nap alatt kitaníttatnak.

Raktáron tartunk **Családi Singer, Karika** hajós **Vibrating**, es **iparos gépeket**, a legolcsóbb árak és kedvező fizetési feltételek mellett. Szabadalmazott himző készülék minden gépre alkalmazható.

Kerékpárok, valamint alkatrészek igen jutányos árban kaphatók.

Tisztelettel

Rosenberg és Hammer.

Villanyműszereszek. Varrógép és Kerékpár raktár (Piacz-u. 2 sz.)

580. v - 1903. k. sz.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 740/2—1903. sz. végzése folytán közhirrét tétetik, miszerint **Gondy Károly** és **Gondy és Egey** részére **Rudnyánszky Gyula** és neje debreczeni lakosoktól 240 kor. és 60 kor. tőke, ennek az esedékesség napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 297 kor. 78 f. perköltség erejéig 1903. évi április hó 8-án biróilag felülfoglalt s 3115 k. becsült butorok és egyéb ingóságok **1903. július hó 2-án d u. 3 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Csapó-u. Knoll házban megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizet s mellett, szükség esetén becsáron alul is elfog-nak adatni.

Debreczen, 1903. évi június 5-én.
Bódogh Zsigmond bir. kiküldött.

Félszázad óta

Aranyérem
Páris,
London.

kitünőknek elismert
dr. Sichulsky-féle

Aranyérem
Pécs,
Temesvár.

Arckkenőcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírök és bámulatos hatásuk képezik. — Megbízható sikerrel használatnak szepő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztálansága ellen. Egy agy tégely ára 1 kor. 40 fill., egy kis tégely 70 fill. Egy nagy üveg mosdóvíz 2 kor., egy kis üveg 1 k. Hozzávaló dr. Sihalzsky szappan 60 fill.

JOLIESSANTE-CRÉME

bőrfinomító és szépítő szer.

Kitünő hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 3 k. 10 fill.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsá és sárga színben.

Kiváló finomsága miatt ajánlíható leginkább. Az arcra láthatatlanul tapadva, annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 1 k. 60 fl., egy kis doboz 1 kor.

JOLIESSANTE-FOGPO

legégszégesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és bűzödésük eltávolítása s megóvására, mely által egyúttal a foghusra is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 1 kor.

JOLIESSANTE SZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toilette szappan. A bőrt finommá és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, üde kinézését. Kivánatra minta darabok ingyen adatnak. Egy darab ára 80 fl.

HAJ-RESTORER

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 2 kor.

Valódi minőségben kapható a készítő **Molnár Lipót** gyógyszerésznél Kassán.

Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerárában (Tisza palota), **Dr. Rothschnek V. Emil**, **Mihalovits Jenő** gyógyszerárában.

Csodaszép

a szelid fehér és puha arckszin, valamint az arckszepő és bőrtisztálanság nélkül. Ezt elérendő, mosakodjunk naponta

Bergmann liliumtej szappannal.

Védjegy: 2 bányász.

BERGMANN & Co. Drezda a/E. Kapható 80 fill.-vel dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerárában és Nagy Andrásnál.

„Borszéki borviz“

a savanyuvizek királya

Borszék

(Csikmegyében.)

Fürdőidény jun. 15 től szeptember 15-ig.

900 m. maga ősfenyvesek között fekvő klimatikus gyógyhely, világhírű hideg lobogó fürdőekkel, erős vasas forrásokkal kitünő vasláppal, jól berendezett hidegvíz-gyógyintézettel. Szállodákban és magánvilakban 600 szoba. 2 ágyas szobaárak idényre 60—160 kor., szobákhoz konyha 30—80 kor. Olcsó fürdő árak, jó élelmezés, piac, két mézárszék helyber. 30 km-t meghaladó pompás sétautak a fenyvesekben, remek kiránduló helyek. Fürdőorvos **dr. Vámosy Zoltán**, egy. m. tanár (június 14-ig Budapest VIII. Szentkirályi u. 6.)

Közlekedés: **Sz. Régenig** vasuton. Naponta gyors kocsijarat váltott lovakkal gyönyörű s ép és jo uton. Gyorskocsikra előjegyeztetni **Kapusi Danielnél** Szász-Régen.

Prospektussal és árjegyzékkel szolgál

az igazgatóság.

Borvizet lehet rendelni az igazgatóságnál; Budapest: **Édeskuty L., Péczeli és Lencz** uraknál, vidéken a jobb **fűszer** és **ásványvíz-üzletekben.**

URANOS-KÉK

ruha mosáshoz
a legjobb kékitőszert

— Törvényesen védve. —

Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékitő.

Olcso és felülmúlhatlan!

Kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. 1 nagy üveg 1.60 kori, 1/2 üveg 1 kor.

Kapható mindenütt.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK vegyészeti gyára

BUDAPEST,
VI. Rózsa-u. 85.

4963—1903 sz.

Megérkeztek

a legjobb minőségű

Cosmanosi francia batistok, indich voilek, douchesse szaténok, és mindennemű jó mosó kartonok, himzett batistok, piqué ujdonságok, továbbá Rumburgi, Hollandi, Kreás és czérna fonál vásznak, valamint a világhírű Schroll gyártmányú elsőrendű chifonok, csikós jegyű havasi vásznak, Szepességi Damast asztalneműek, törülközők, ágyhuzatokra való vászon kanavásznak, zephirek, ágy és asztal terítők, csipkefüggönyök, paplanok, továbbá mindennemű menyasszonyi kelengyék pontos összeállítását elvállalom szolid olesó, szabott árak mellett.

Tisztelettel

Nádudvary Lajos.

Vágó Andor-féle üzlet, főtér a nagy tőzsde mellett.

Árverési hirdetmény.

Földbirtok haszonbérbeadása végett.

Debreczen sz. kir. város tulajdonához tartozó alábbi földbirtokok 1903. évi július hó 22. napján d. e. 9 órakor a város székházának kistanács termében (I. emelet, 34 szoba szám) megkezdendő s szükséghez képest még délután esetleg másnap délelőtt is folytatva tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatnak.

A földbirtok mindenikére külön-külön szerkesztve levő árverési feltételek a városi számvevőségénél közszemlére kitétettek s ott a hivatalos órák alatt megtekinthetők, ugyanottan a netán szükséges felvilágosítások is megadatnak.

Haszonbérbe fognak adatni:

I. 1903. okt. 1-től kezdődő 3 évre:

1. A sámsoni árokréti (alsó-állási) 108 hold.
2. Sz. Nagy Károly-féle 8 hold 202 □ öl majorsági.
3. A Kerekes-féle 2 hold 278 □ öl majorsági földek.

II. 1903. okt. 1-től kezdődő 6 évre:

4. Az Apafája és hadházi ut között fekvő 6 hold 38 □ öl.
5. A nagyerdő és hadházi ut között fekvő 49 hold 1257 □ öl.
6. A körkemence mellett északon fekvő 65 hold 1129 □ öl.
7. Az Ondódon levő 10 hold 698 □ öl Kolozsi-féle házutáni föld.
8. A Kónyán levő ugynevezett Kincseshegy környéki legelő 24 h. 694 □ öl.
9. Az ugynevezett pipagödrök s kősüly folyásnak ezek mellett eső része 11 hold 217 □ öl.
10. A h.-nánási vasut és lóversenyter között fekvő 102 hold.
11. A téglatető gödrök melletti 38 hold 1.71 □ öl.
12. A külső baromvásártér melletti s a h.-nánási vasut mentén elhuzódó 184 h. 840 □ öl.
13. A halápi telek és bokorhegy nevű 167 h. 43 □ öl földek.

III. 1904. okt. 1-től kezdődő 3 évre:

14. A várad-utcai cigánysor végén s a régi sertésvásártérhez vezető utnak jobb oldalán levő faraktár 1200 □ öl.
15. A sámsoni ut baloldalán levő régebben trágya lerakó helyül használt 1 1/2 hold.
16. A Józsakert és nagyerdő között fekvő Holcsy-féle föld 4 h. 58 □ öl.
17. Az ugynevezett Salétromkert a Salétrom laktanya háta megetté 9 h. 1287 □ öl legelő földek.

IV. 1904. okt. 1-től kezdődő 6 évre:

18. A h.-sámsoni határban a „Vermes oldalon“ levő majorsági föld 473 h. 157 □ öl.
 19. A h.-sámsoni határban levő 435 h. 650 □ öl ligeti föld.
 20. A guti telek és Major Bálint-féle 845 h. 580 □ öl föld.
- Mely árverésre az érdeklődők annak megemlítésével hivatnak meg, hogy az árverelő küldöttség kezéhez a kikiáltási árnak 10%-a bánatpénz gyanánt készpénzben leteendő lesz.

Debreczen, 1903. május 25.

A városi tanács.

A) Hölgyek részére
nélkülözhetetlen.
Legjobb szépitő szer.

A FÖLDES-féle Margit-crème
legjobb a világon.
Hatása csodás.

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására a legkiválóbb és legbiztosabb a vegytiszta teljesen ártalmatlan

Legkiválóbb a nap és szél befolyása ellen,

sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz a zsirmentes közkedvelt

FÖLDES-féle

Margit-crème

Ezen világhírű arczkenőcs pár nap alatt eltávolít szepilőt, májfoltot, pattanást, bőráktát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, az arczot fehérré, simává és üdévé varázsolja.

Hamisítók bírólilag üldözöttek.

Törvényesen védve. Utánzatoktól óvakodjunk.

Ara: kis tégely 1 kor. nagy tégely 2 kor. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

Földes Kelemen, gyógyszerész Arad.

Kapható minden gyógyszertárban, drogériában és illatszer kereskedésben.

Margit hölgypor 3 szinben K. 1.20. Margit szappan 70 fl. Margit fogpép 1 k. (Zahn pasta) Margit a czviz 1 k.

Főraktár Debreczenben Balázs Ödön, L. Kovács N., Mihalovits I. Muraközy László, Rotsnek V. Emil gyógyszer-tárában, Jóna és Jóna drogériájában.